

SÖYLEŞİ-Ali Rıza Demircan: Tarikatlar MİT denetiminde

İlahiyatçı Ali Rıza Demircan: “Tarikatların yüzde 80’i İslam’a zarar veriyor, çoğu cahildir, MİT’in denetimindedir. Diyanet neden tarikatları da inceleyip yanlışlarını anlatmıyor?”

Habertürk’ten Kübra Par’ın 14 Ocak 2018’de yayınlanan söyleşisi bu linkte:

<https://www.haberturk.com/ilahiyatci-ali-riza-demircan-dan-tarikat-cikisi-1795683>

14 Ocak 2018

İlahiyatçı Ali Rıza Demircan, çocuk gelinlerden Diyanet’in açıklamalarına, tarikatlardan imam hatiplere din konusunda tartışma yaratan kritik başlıkları Gazete Habertürk'ten Kübra Par'a değerlendirdi...

‘KURAN ÇOCUK YAŞTA EVLİLİĞE MÜSAADE ETMEZ, AYETLERİ YANLIŞ YORUMLUYORLAR’

Çocuk gelinler problemi Türkiye’de kanayan yaralarımızdan biri. Geçen hafta, Diya-net İşleri Başkanlığı’nın sitesindeki bir yazı tartışma yarattı. İslam, kız çocuklarının evlendi-rilmesine izin verir mi?

İslam dininin ana kay-nağı Kuran-ı Kerim’dir ve bu kaynakla bağlantılı ola-rak, Peygamber’imizin sözleri, davranışları ve işle-ridir. Tarihi dönemlerde yapılan içtihatlar arasında, maalesef üzülecek ifade edeyim, kız çocuklarının evlendirilmesini onaylayan görüşler var. Ama bunlar Kuran onaylı değildir. Aziz Peygamber’imizin uygulamalarında da yoktur.

Peki, neden birtakım din adamları çıkıp bazı ayetlere dayanarak “Kız çocukları buluş çağına geldiyse 9 yaşından itiba-ren evlendirilebilir” diyor?

İslam bilginlerimizin bir bölümü Kuran-ı Kerim’de bir ayet buluyor, o ayet üzerinde sathi bir değerlendirme yaparak hüküm veriyor. Oysaki Kuran-ı Kerim’de hiçbir konu tek bir ayetle ifade edilmez. Konuyla ilgili bütün ayetler toplanır, ortaya konulur ve ondan sonra konu üzerinde hüküm verilir. Kuran-ı Kerim’de, 5 ayrı ayetler kümesiyle, evlilik için yalnızca ergenliğin değil ayrıca ruhsal olgunluk olan “rüşt”ün aranması emredilir. Örneğin “Yönetiminiz altındaki yetimleri ergenlik çağına erişinceye kadar deneyin. Eğer onlarda kendileri ve mallarını yönetebilecek bir olgunluk görürseniz geciktirmeksizin mallarını onlara teslim edin...” der. Malın teslim alınması için gerekli olan ergenliği içeren rüştün, mehir alıp vermeyi ve cinsel ilişkiyi içeren evlilik için daha çok gerekeceği açıktır. Ama bütün bu ayet kümeleri dikkate alınmıyor, Talak Suresi’nin 4. ayetine gidiliyor. Bu, Kuran kültüründen yoksunluğun tezahürüdür. Talak Suresi’nin 4. ayetinde, Rabb’imiz ayrıntılara inerek boşanma konusunu açıklıyor. Ayet, “Âdetten kesilmiş olan kadınlar veya hiç âdet görmemiş olan kadınlar boşanması halinde ne kadar iddet bekler?” sorusuna cevap veriyor. Kuran’da “lem” edatı olumsuzluk edatıdır. Kuran, “Âdet görmemişlerin iddeti de 3 aydır” diyor. “Henüz âdet görmemişlerin...” demiyor. Bunu yanlış yorumluyorlar. Ayrıca, 4-5 ayet kümesi daha varken bir tek buraya dayanıyorlar.

Bahsettiğiniz ayete dayanarak Nurettin Yıldız gibi birtakım hocalar çıkıp “İşte bu yüzden, Kuran çocuk yaşta evliliklere müsaade ediyor” diyor.

Hayır, yanlış! Süleyman Ateş, bütün mealcilerin kaynağıdır, o da yanlış yorumluyor. Cumhuriyet döneminde ve önce-sinde, bizde yetişmiş en büyük Kuran müfessirlerinden bir tanesi Elmalılı Hamdi Efendi'dir. Elmalılı Hamdi Yazır, "Âdet gör-meyenlerin" diyor, onun tefsirini sade-leştiren ilahiyatçı-lar "Henüz" ekleyip tercüme ediyor. Biyolojik nedenlerle bazı kadınlar âdet görmez. Ayette onlar kastediliyor.

Ama Hz. Ayşe'yi daya-nak göstererek de çocuk evliliklerine izin verildiği tartışmaları yapıyor.

Siz Türkiye'de evrensel bir dinin ölçülerine Cum-huriyet Türkiye'sinin 2017 yılından bakıyorsunuz. Bundan 50 sene evvel Anadolu'ya çıktığınızda, 14-15 yaşında bir tane evlenme-miş kız bulamaz-dınız. Toplumsal ihtiyaçlar bunu gerektiriyordu. Ama bir doğruyu anlatmak için de yanlış anlama-lara sebebiyet vermemeliyiz.

Kuran'a göre ergenlik ve rüşt şartları var. Yani kendi lehine ve aleyhine olabilecek gelişmeleri ya da anneliğin gerekliliğini fark edebilecek, evliliğin getirdiği problemleri çözümlenecek bir durumda olmalı. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili mevzuatındaki evlilik yaşı 18'dir. Ben de kız çocuğu ve torun sahibiyim. Bundan 100 sene evvel Türk toplumunda, 12 yaşındaki kız çocuk için "Daha kıvam bulmadı. Vücut gelişmedi, aklen tekabül etmedi. Bu artık evliliğin yükünü taşıyamaz" diyorduk. Şimdi anneler, 18 yaşındaki kız çocuklarının dahi arkasından çoraplarını topluyor. Bunlar farklı olgulardır. İslam evrensel, Yaradan'a ait bir yapıdır ve evren düzeninin yıkılacağı kıyamet olgusuna kadar da genel bir ölçü verir.

'DİYANET, MODERNİZM İLE GELENEĞİN ARASINDA SIKIŞIP KALDI'

Diyanet görevlilerinin verdiği kimi fetvalar çok tartışma yaratıyor. Diyanet'teki herkesin yetkin olduğunu düşünüyor musunuz?

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın merkez teşkilatında, bu dinin Kuran'a ve aziz Peygamber'imize dayanan hükümleriyle, tarihi eserlerdeki içti-hatlarını birbirinden ayıracak kadro az. Diyanet, modernizm ile geleneğin arasında sıkışıp kalmış-tır. Diyanet gerçeği bulup dile getirirse bile Türki-ye'deki tarikatlar ve cemaatler ayaklanıyor. Bu sefer siyaset kurumu devreye giriyor. Diyanet İşleri Başkanlığı, Cumhuriyet döneminden beri özgür bir kurum değil, siyasetin emrindedir. Bu yüzden de ciddi konulara el atamaz hale geldi.

'TARİKATLAR MİT'İN DENETİMİNDEDİR'

İstanbul Müftüsü bu hafta, "Tarikatları denetleyecek bir yapının kurulması lazım" dedi. Tarikatları denetleyecek bir yapı kurulmalı mı sizce?

İstanbul Müftüsü çok değerli bir kardeşimizdir ama olaylar görüldüğü gibi değildir. Benim kanaatime göre, Türkiye'deki bütün tarikatlar MİT'in denetimindedir. MİT'in onay vermediği bir yapılanma olmaz.

Bunu bir bilgi olarak mı yoksa tahmin olarak mı söylüyorsunuz?

Hem bilgi hem tahmin. Ortada bir tarikat var, bu tarikatın binlerce müridi var, bir taraftan hol-dingleşiyorlar ve MİT'in bundan haberi yok. Böyle şey olur mu? Tarikatların yüzde 80'i İslam'a zarar veriyor. Devlete zarar verip vermediğini söyle-yemem ama İslam'a zarar veriyor. Çünkü İslam dışı bir yapıları var. Bizim tarikatlarımızda Kuran yoktur. Tarikatlarımızda aziz Peygamber'imizin sözleri, davranışları ve işleri ölçü değildir; tarikat-larımızda şeyh önemlidir. Tarikatlara bağlı olan çok değerli insanlar da var ama büyük

bölümü cahildir. Ne Kuran bilir ne aziz Peygamber'imizin sünnetini bilir ne de fıkıh bilir. Onlar için din, şeyh efendinin söylediğidir. Bu, Mevlevilik'te de böyledir. Şu an Türkiye'de yaşayan tari-katların hepsi şahıs merkezlidir. Onlara itiraz ettiğiniz zaman, "Sen Kuran'ın zahirine hapsol-muşsun, Kuran'ın özüne inmek lazım" derler.

‘ŞİRKİTİR, PUTPERESTLİĞE ADIMDIR!’

Aziz Peygamber'imiz ilk Müslümanları öylesine yetiştirdi ki Peygamber'imiz bir emir verdiği zaman, eğer sahabelerden bir kısmı bu emri içine sindiremezse, "Bize olan bu emriniz Yaradan'ın emri midir, yoksa sizin kişisel değerlendirmeniz midir?" diye sorardı. Eğer Peygamberimiz "Kişisel değerlendirmem" derse, sahabe, "Ya Resulullah, bu görüş doğru değil" derdi. Yani ortada hakem Kuran'dı. Eğer siz bu tarikatlarınızı Kuran'ın, Peygamber'imizin hakemliğinden çıkarırsanız, bunlar şahısların egemenliğine giriyor. Tarikat şeyhine kutub veya gavs diyorsunuz. Doğu'daki tarikatlardan birinin yayınladığı takvimde, "Gavs-ı sani şöyle dedi" diyor. Gavs, "çağırduğunuz zaman, dünyanın neresinde olursa olsun gelen adam" demektir. Bu, Allah'a özgü bir vasıftır. Bu şirktir, putperestliğe adımdır! Kutub da yalan, bunların anladığı mana da evliyalık da yalan. Bunların bağımsız kuruluşlar tarafından denetlenmesi gerekir. Hepten yasaklayamazsınız, demokrasiye ters olur. Devlet, herhangi bir sivil örgütü nasıl denetlemek zorundaysa bunları da denetlemeli...

‘DİYANET NEDEN FETÖ'YÜ İNCELEDİĞİ GİBİ YAŞAYAN TARİKATLARI DA İNCELEYİP ESERLERİNDEKİ YANLIŞLARI ANLATMIYOR?’

Son dönemde "FETÖ'den boşalan yerlere belli başlı tarikatlar yerleşmeye çalışıyor" iddiası gündeme geliyor. Siz buna dair bir şey gözlemliyor musunuz?

Tarikatların yüzde 80'i İslam'a zararlıdır. "İslam'a zarar veren devlete de zarar verir mi?" tartışması benim alanımın dışında. Diyanet İşleri Başkanlığı, Fethullah Gülen'in konuşmalarını dinlemiş, kitaplarını, makalelerini incelemiş ve "İslam Dışı Görüşleri" diye bir kitap yayınladı. Edindiğim bir habere göre, 6 dilde FETÖ tanıtılacaktı. Buradan açık çağrı yapıyorum: Diyanet neden yaşayan tarikatları inceleyip onların eserlerindeki yanlışları anlatmıyor?

Toplumunu da cahilleştiriyorlar mı?

Tabii ki cahilleştiriyorlar. Sorgulayacak güç yok. Tarih boyunca güçlü hocalardan, İslam âlimlerinden mürit olmamış.

"Tarikatların yüzde 80'i zarar verir" dediniz. Şimdi hepsi kendini yüzde 20'nin içinde görecek.

Ben devleti de Diyanet'i de samimi bulmuyorum. Özel sektöre ait büyük kanalların dışında, en az 500 tane de mahalli kanal var. Bu kanalların bir tanesinde sağlam bir din anlatılmıyor. Peki, bu millete dinini kim öğretecek? "Konuşayım, para istemem" diyorum.

Neden sizi konuşturuyorlar?

Beni radikal buluyorlar. Türk toplumunun ya da devletin istediği sınırlar içinde bu dini anlatmıyo-rum. Sırası gelir, Türkiye'de ekonomik sömürüyü de gündeme taşıyım. Bu da işlerine gelmiyor.

‘PEYGAMBER’İMİZİN DÖNEMİNDE KADINLAR VE ERKEKLER AYNI ALANDA NAMAZ KILARDI’

Kadınların cenaze namazı kılması meselesi de hep gündemdedir.

Peygamber’imizin döneminde, emzikli kadınlar dahi 5 vakit cemaat namazına geliyordu.

Berber mi kılıyorlardı?

Yan yana kılmıyorlardı; kadınlar arkada, erkekler önde oluyordu.

Ama aynı alandalardı, bugünkü gibi ayrılmıyordu, değil mi?

Tabii aynı alandalardı. Kadınlar arkada, erkekler önde oluyordu. Zaten ilk mescit bin metrekafe.

Peki, Kâbe’de kadın-erkek yan yana ibadet ederken, neden bugün hem Arap dünyasında hem Türkiye’de kadın-lara minnacık bir alan ayrılıyor, caminin en görkemli yerleri ise erkeklere kalıyor?

Benim annem 54 yaşında vefat etti. Bir tek cuma namazı kılmadı, camide bir tek cemaat namazına katılmadı. Rahmetli ninem kocasının, oğlunun cenazesini kılmadı. Bu örfdür, İslam değildir. Kadınları böyle dışladılar. Ondan sonra Anadolu’da Müslüman geçinenler kadınlara miras da vermediler. Böyle başladı.

“Bunların hiçbirinin İslam’ın özülle alakası yok” mu diyorsunuz?

Alakası yok. Hatta, sadece Hanefi mezhebi bilginleri, “Vakit namazları cemaat ile kılınırken, bir erkeğin sağında, solunda, önünde kadın varsa, namazı bozulur” der. Hanefi mezhebi müçtehitleri de dünya ölçüğünde azınlığı teşkil eder. Bu bir içtihatdır. Ama Hanefiler bile cenaze namazları için “Buna gerek yok” diyor.

‘AYDIN BOYSAN’IN AİLESİNE BAŞSAĞLIĞI DİLİYORUM AMA CENAZE NAMAZI KILINMAMALIYDI’

Aydın Boysan’a cenaze namazı kılınmasını yanlış bulduğunuzu yazmışsınız. Neden karşı çıkıyorsunuz?

“Yanlış bulmuşsunuz” diye bir şey yok. Doğ-ruyu tespit ettim. Bakın Aziz Nesin, adam gibi adam, kâfir gibi kâfir-dir. Buradaki kâfir söz-cüğünü, aşağılamak için değil Kurani bir kavramla bir gerçeği ifadelendirmek için kul-lanıyorum. Saygı duyu-yorum. “Ben Allah’a inanmıyorum” ya da “Allah’a inanıyorum ama ahiret haya-tına inanmıyorum. Hz. Muhammed’in Allah’ın son elçisi olduğuna, ona indirilen Kuran’a iman etmiyorum. Benim camiyle işim yok, benim namazla alakam yok. Beni götürün bir yere gömün” diyordu. Öyle yaptılar. Kuran’da, “Allah’a ve ölüm öte-sine inanmayan kişilerin namazı kılınmaz” diye açık bir hüküm vardır. Bu 14 asırdır böyledir. Bir adam, Allah’a ve ahiret haya-tına inanmadığını bil-diği bir adamın cenaze namazını kılırsa günah-kârdır. Aydın Boysan “Mezarımı rakıyla sula-yın” diyordu, bu tek başına inkârın delili olmaz. Ama Aydın Boy-san birçokları gibi dav-ranmamış, ahiret hayatına inanmadığını açığa vurmuş bir insandı.

Peki, diyelim ki yakınları onun bu şekilde gömülmesini uygun gördüler.

Onunla aynı inancı taşıyan veya taşıyan varislerinin ve seven-lerinin ona saygı duy-ması gerekmez miydi? Peygamber’imiz bir cenaze için ayağa kal-kar. “Ya Resulullah, bu adam

Allah'a inanmayan bir putperestti" diyen-lere cevaben, "Siz, kişi için ayağa kalkmıyor-sunuz; ölümü ve hayatı yaratan Allah'ı yüceltmek için ayağa kalkıyorsunuz. Ayağa kalkın" der. Bu hadise dayanarak, ben de Boysan'ın cenazesi için ayağa kalkıyor, aile-sine başsağlığı diliyorum.

'İMAM HATİPLERDE DİN İYİ ÖĞRETİLMİYOR'

İmam hatiplerde verilen din eğitimini nasıl buluyorsunuz?

Türkiye'de imam hatipler, ilahiyat fakülteleri ciddi İslam âlimi yetiştirmez ama demokratik, laik insan tipini yetiştirir. Türkiye'de demokrasinin gele-ceği imam hatip neslidir. Çünkü ona hazırdır, bir taraftan özgürlük yanlısıdır.

Bunu eleştiriyor musunuz, takdir mi ediyorsunuz?

Hem eleştiriyorum hem de eksik buluyorum.

Neyi eksik buluyorsunuz?

Din iyi öğretilmiyor. İlahiyat fakültelerinde 4 yıl din eğitimi veriliyor. Kuran-ı Kerim'in mealinin bile baştan sona okunmadığı bir fakültede din eğitimi olur mu? Ben imam hatip okulunu birincilikle bitirmiş, İstanbul İlahiyat'a birincilikle girmiş bir adamım.

Size Kuran-ı Kerim'in mealini okutmadılar mı?

Yok. Bir yığın lafügüzaf. Devlet böylesini istiyor. Devlet düzeni sorgulayacak adam istemiyor.